

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019- Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Teikiame patikslintus Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 23, 27, 28, 31, 33, 43, 56, 78, 117, 134, 138 straipsnių pakeitimo bei įstatymo papildymo 115¹ ir 138¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – ABTĮ projektas), Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – IAGNTĮ projektas), Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 X skyriaus pakeitimo įstatymo projektą (toliau – UTPĮ projektas), Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 18, 32, 34, 51 straipsnių, X skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 56 straipsniu įstatymo projektą (toliau – VTĮ projektas), Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 priedėlio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VPVPDAĮ projektas), Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 145, 148, 154, 156 ir 159 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – MAĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 231 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektais siūloma plėsti ikiteisminį administracinių ginčų nagrinėjimą nepriklausomose kolegialiose ikiteisminėse institucijose, siekiant, kad tokie ginčai būtų išnagrinėti greičiau, efektyviau ir mažesnėmis sąnaudomis, tuo pačiu mažinant administracinių teismų darbo krūvį ir tokiu būdu sudarant prielaidas kitas teismuose esančias bylas nagrinėti greičiau bei kokybiškiau.

Įstatymų projektais įgyvendinamos Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 224.7 papunkčio nuostata „stiprinsime žmogaus teisių pažeidimų prevenciją, plėtodami ikiteismines ginčų nagrinėjimo procedūras, taip mažindami biurokratizmą ir spartindami ginčų sprendimą. Bus skatinama ginčus spręsti ne teismo tvarka, pasinaudojant alternatyviomis priemonėmis – arbitražu, administracinių ginčų komisija, mokestinių ginčų komisija ir kt.“.

Konkrečios Įstatymų projektuose nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti Įstatymų projektų aiškinamajame rašte. Svarbiausią su Įstatymų projektais susijusią informaciją pateikiame lentelėje.

I. Sprendžiama problema	2018 m. pirmosios instancijos administraciniuose teismuose iš viso buvo gauta 14889 bylos, iš jų – 3290 bylų, kuriose buvo keliamas žalos atlyginimo klausimas dėl netinkamų įkalinimo ar suėmimo sąlygų. 2018 m. apeliaciniai skundai bylose dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo ar suėmimo sąlygas sudarė net apie 40 proc. visų Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo gautų apeliacinių skundų. Atsižvelgiant į nuolat didėjančią apeliacine tvarka nagrinėtinų
-------------------------	--

	administracinių bylų kiekį, jų nagrinėjimo terminai nuolat ilgėja (bylos nagrinėjimas gali užtrukti iki 16-18 mėn.), o tai gali būti laikoma kaip nepateisinamai ilgas bylos nagrinėjimo terminas, sprendžiant valstybės atsakomybės už padarytą žalą klausimą. Administraciniuose teismuose taip pat dominuoja bylos dėl užsieniečių teisinės padėties, valstybės tarnybos teisinių santykių, mokestinės bylos.
II. Siūlomos priemonės	Įstatymų projektais siūloma nustatyti privalomą ikiteisminę nagrinėjimo tvarką byloms dėl viešojo administravimo subjektų veiksmais padarytos žalos atlyginimo, dėl užsieniečių teisinės padėties, valstybės tarnybos teisinių santykių bei mokestinėms byloms. Kartu būtų nustatyta, kad apeliaciniai skundai šiose bylose galėtų būti paduoti tik esant įstatyme nustatytiems pagrindams, t. y. tam tikrais išimtiniais atvejais.
III. Priemonių kaštai	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis: 1) vaizdo konferencijų įrangai, skirtai Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – LAGK) teritoriniams padaliniais, įsigyti – 40 tūkst. eurų; 2) LAGK teritorinių padalinių narių padidintiems atlyginimams – 117 tūkstančių eurų kasmet; 3) ekspertizų atlikimui – 12000 eurų kasmet.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus įstatymų projektus, jei LAGK sprendimų apskundimo tendencija išliktų nepasikeitusi (12 proc.), pirmosios instancijos administracinių teismų darbo krūvis sumažėtų apie 3500 bylų, taigi, ateityje mažėtų ir apeliacinių skundų, paduodamų Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, skaičius, taip būtų sudarytos prielaidos kitas teismuose esančias bylas nagrinėti greičiau bei kokybiškiau. Bylų nagrinėjimo ikiteisminė tvarka privalumai būtų mažiau formalizuotas, greitesnis ir pigesnis būdas asmenims ginti pažeistas teises ir įstatymų saugomus interesus – LAGK bylos išnagrinėjamos dvigubai greičiau, nei pirmosios instancijos teisme.

Įstatymų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymų projektai nėra notifikuoti Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Dėl Įstatymų projektų buvo gautos išvados iš ministerijų (išskyrus Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją), Nacionalinės teismų administracijos, LAGK, Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos. Lietuvos teisės institutas, Mykolo Romerio universiteto Teisės fakultetas ir Vilniaus universiteto Teisės fakultetas išvadų dėl Įstatymų projektų nepateikė. Iš institucijų gautos pastabos buvo aptartos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2019 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 1R-113 „Dėl Darbo grupės sudarymo“ sudarytos Darbo grupės administracinių ginčų nagrinėjimą reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti posėdyje. Įstatymų projektai patikslinti, atsižvelgiant į dalį suinteresuotų institucijų pateiktų pastabų. Atsižvelgiant į tai, kad po Įstatymų projektų derinimo su suinteresuotomis institucijomis iškilo poreikis IAGNTI projekte nustatyti teisinį reguliavimą, sudarantį galimybes skirti ekspertizę LAGK, Įstatymų projektai buvo papildyti ir derinami papildomai su Finansų ministerija, Teismo ekspertų veiklos koordinavimo taryba, LAGK. Finansų ministerija pateikė iš esmės tas pačias pastabas, kaip ir pirmojo derinimo metu. Kitos institucijos elektroninių ryšių priemonėmis informavo, kad pastabų ir pasiūlymų patikslintiems Įstatymų projektams neturi.

Įstatymų projektai buvo patikslinti atsižvelgiant į didžiąją dalį Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – LRV teisės grupė) 2019 m. spalio 3 d. išvadoje Nr. NV-2783 išdėstytų pastabų ir pasiūlymų, kartu iš esmės atsižvelgta į Viešojo valdymo grupės 2019 m. spalio 2 d. pažymoje Nr. NV-2771 išdėstytas pastabas bei pasiūlymus. Taip pat Įstatymų projektai

patikslinti pagal dalį LRV teisės grupės 2019 m. lapkričio 7 d. išvadoje Nr. NV-3124 išdėstytų pastabų ir pasiūlymų ir suderinti su LRV teisės grupe darbo tvarka.

Vyriausybė yra pateikusi Lietuvos Respublikos Seimui naujos redakcijos Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4026 (toliau – projektas Nr. XIIP-4026), kuriame, be kita ko, numatytas pareiginės algos koeficientų padidinimas LAGK teritorinių padalinių nariams (tais pačiais dydžiais kaip VPVPDAĮ projekte). Tačiau projektas Nr. XIIP-4026 yra atmestas. VPVPDAĮ projektą teikti tikslinga šiame etape, nes pareiginės algos koeficientų padidinimo poreikis atsiranda dėl Įstatymų projektais numatomo teisingumo taisyklių pakeitimo ir jų sąlygoto darbo krūvio padidėjimo LAGK teritorinių padalinių nariams.

Įstatymų projektai paskelbti Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymų projektus rengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2019 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 1R-113 „Dėl Darbo grupės sudarymo“ sudaryta Darbo grupė administracinių ginčų nagrinėjimą reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti. Darbo grupės vadovė – teisingumo viceministrė Irma Gudžiūnaitė (tel. (8 5) 266 2887, el. p. irma.gudziunaite@tm.lt). Galutinius Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisminės justicijos ir civilinės teisės grupės (vadovė Jurga Greičienė, tel. (8 5) 266 2998, el. p. jurga.greiciene@tm.lt) patarėja Egidija Konopliova-Budrikienė, tel. (8 5) 266 2957, el. p. egidija.konopliova@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. ABTĮ projektas, 5 lapai.
2. ABTĮ projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
3. IAGNTĮ projektas, 13 lapų.
4. IAGNTĮ projekto lyginamasis variantas, 13 lapų.
5. UTPĮ projektas, 3 lapai.
6. UTPĮ projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
7. VTĮ projektas, 2 lapai.
8. VTĮ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
9. BK projektas, 1 lapas.
10. BK projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
11. MAĮ projektas, 2 lapai.
12. MAĮ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
13. VPVPDAĮ projektas, 1 lapas.
14. VPVPDAĮ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
15. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 9 lapai.
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 23, 27, 28, 31, 33, 43, 56, 78, 117, 134, 138 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo papildymo 115¹ ir 138¹ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 X skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 18, 32, 34, 51 straipsnių, X skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56 straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 145, 148, 154, 156 ir 159 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 priedėlio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 231 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius